NUM: X.



GAZETY WILENSKIE

w SOBOTĘ DNIA 4. MARCA ROKU 1780.

Z ROSSYI

Z Petersburga d. 7. Stycznia.

W Liście z *Aſtrakanu.* dnia 14. Października piſanym do noſiſię, iż od 20. lat nie pamiętaią tam tak wielkiey powodzi na Rzece *Wołdze*, iaka była roku przeſzłego. Poczeła była wzbierać w Mieſiącu Kwietniu; przy końcu Maia podniosłaſię do iak nayWiękſzey wyſokości, a dnia dopiero 15. Lipca powròciła do zwyczayney ſwey miary. Pan *Hablizl* Korreſpondent Akademii, który ten Liſt piſał, przydaie to ieſzcze, iż czynione doświadczenia końcem poſtaraniaſię z tey powodzi o takie pożytki, iakie ſprawuie wezbrany *Nil w Egipcie*, nie mały ſkutek odebrały.

Z NIEMIEC

Z Węgier d. 15. *Stycznia.*

Z *Syrmii* pod datą dnia 30. Grudnia piszą rzecz następującą: „Dnia 18. tego Miesiąca poczeli *Turcy w Belgradzie* obchodzić swöy *Kurban-Bayram*, to iest uroczyste *Swięto ofiar*, które trwało do dnia 22. z gęstym codzień dawaniem ognia, tak z armat, iak z ręczney strzelby. Wczasie tey uroczystości każdy *Turczyn* ma zwyczay zabiiać iak naywięcey, według swey możności, baranow, i rozdawać ie na ubogich, i cudzoziemcow, psów nawet do uczestnistwa tey iałmużny przypuszczaiąc. Bogatsi daią iałmużny w pieniądzach; niektórzy zaś Baszowie i inne godne osoby rozdaią częstokroć do 600. *Piastrow*. Dnia 25. tegoż Miesiąca, bito także tam z armat, z czego domyślaiąsię, że musiano ogłaszać iaką nowinę wesołą; iakoż słyszemy, iż przyszła tam wiadomość, że iedna z *Sułtanek* powiła syna.„

Z Triestu, d. 16. *Stycznia.*

Z wielką pilnością gotuią tu towary, z któremi okręty Cesarskie maią płynąć do *Indyi Wschodnich*, i umacniać coraz barziey ten handel, którysię otworzył między *Austryą* i Brzegiem *Malabarskim.*

Z Minden d. 30. *Stycznia.*

General *Faucitt* powrócił znowu z *Anglii* do *Niemiec*, gdzie ma zlecenie zabierać noworekrutowane dla *Anglii* Woyska *Haskie, Brunświckie*, iakoteż z Xięstw *Hanau*, *Waldeck*, i *Zerbst*, które pewnie będą posłane do *Ameryki*. Nie wielką to czyni nadzieię pokoiu.

Z ANGLII

Z Londynu d. 18. *Stycznia.*

Rząd tuteyszy odebrał w tych dniach nowinę, iż iak prętko *Hiszpani* dowiedzielisię o wypłynieniu naszey Floty z *Portsmouth*, ustąpili zaraz z swemi okrętami z pod *Gibraltaru*, i do *Cadix* uszli. Tę nowinę potwierdza Kapitan iednego okrętu *Weneckiego* świadcząc, iż w czasie iego bytności w *Cadix* okręty *Hiszpańskie* weszły do tego Portu.

Z Londynu d. 25. *Stycznia.*

Przez Listy dnia 20. Paź-

dziernika z *Bassory* pisane przysłano do Dworu wiadomość, iż, iak tam z *Suraty*, dnia 24. Czerwca doniesiono, rzeczy nasze w *Indyach-Wschodnich*, barzo idą pomyślnie, i żadensię iuż okręt *Francuski* w tamtych stronach nie ukazuie, któryby mògł czynić iaką przeszkodę w handlu naszym. Wszakże mimo tego, Kompania nasza *Indyiska*, na Radzie swey dnia 20. tego Miesiąca mianey, postanowiła do 21. okrętow powiększyć na ten Rok swą siłę, dla utrzymania handlu *Indyiskiego i Chińskiego*. Z tąż Kompanią miał nasz Minister uczynić umowę, mocą którey Kompania wzieła na się płacenie prowizyi po pięć od sta, od Summy 12. Millionow, którą Minister zaciąga w Narodzie przez co tego Roku nie będą żadne nowe włożone podatki.

W Gazecie Dworskiey dnia 22. tego Miesiąca ogłoszono, że Amiralicya odebrała pewną wiadomość przez Gońca wysłanego na dnu 7. tego Miesiąca od Floty z oznaymieniem, że Amirał *Rodney* znayduiącsię pod 42. gradusem i 9. minutami szerokości, a 12. gradusem i 28. minutami długości, za skoczywszy Eskadrę *Hiszpańską* od 19. Statkow transportowych z żywnością i Amunicyą pod konwoiem iednego okrętu szeręgowego od 64. armat, i 5. Fregat z *Bilbao* do *Cadix* płynącą, zabrał ią całą prócz iednego Statku transportowego. Officier przybyły z tą nowiną do *Plymouth* przyprowadził z sobą ieden z tych Statkow *Amista* nazwany, Linami okrętowemi naładowany, co w teraznieyszych okolicznościach iest barzo pożyteczną zdobyczą. Cała ta zdobycz Amirała *Rodney* otaxowana iest Million 500. tysięcy Funt: Szterl: Fregata *Seaford* przyprowadziła do *Spithead* 2 Gallioty *Hollenderskie* nazwane *Vroyw Anna i Katarzyna* ładowane drzewem do budowy okrętow i miedzią w blachach, iedna z *Hamburga* a druga z *Texel* płyneły do *Brest*.

Listy z *Indyi Zachodnich*

przysłane tu dnia 21, na Statku Pocztarskim oznaymuią; że Amirał *Parker* gotował Eskadrę i zebrał 5000, woyska dla odebrania *Grenady*; że *Anglicy* odebrali iuż wyspę *Dominikę*; że na wyspach *Francuskich* i *Hiszpańskich* znaczne czyniąsię przygotowania woienne.

Prócz 2. tysięcy woyska znayduiącegosię na Flocie Amirała *Rodney* wyznaczoney do *Indyi Zachodnich*, Dwór postanowiony iest posłać tam ieszcze 10. tysięcy, do których zkompletowania prawie wszystkie nowe korpusy *Angielskie* są wyznaczone; z *Irlandi* także niektóre dawnieysze Reymenta do *Ameriki Południowey* posłane być maią, podówczas można będzie i następnie przeciw Nieprzyiacołom poczynać.

Konfederacya *Irladzka*, zkładaiącasię dopiero z 7,950. Kawaleryi, i 58,600. Infanteryi, na oświadczenie wdzięczności *W. Brytannii* za pozwolone *Irlandczykom* wolnego handlu obszerne przywileie, oświadczyła się być gotową na obronę przeciwko spolnym nieprzyiaciołom.

Z Londynu d. 28. Stycznia.

Z zabranych Statkow przez Amirała *Rodney* nieprzyszło więcey do *Anglii* iak tylko 2. inne zaś, iak mówią przy nim zostały, krąży on dopiero w takiey wysokości, że łacno przeymować może wszystkie Statki nieprzyiacielskie. Z roskazu Dworu znaczna Eskadra ma wypłynąć na expedycyą iakąś nie barzo daleką, powodem do tego była podobno wieść o Flocie *Bresteńskiey* wyniść maiącey.

Flota kupiecka z *N. Yorku* oczekiwana, iuż przybyła szczęśliwie. Dwór wkrótce spodziewasię nowin od Generałow; *Clintona* i *Cornwallisa*, którzy z 10. tysiącami woyska z *N. Yorku* udalisię do *Wirginii* dla dania pomocy Generałowi *Prevost* w *Georgii* będącemu, i dla podbicia obu *Carolin* i *Wirginii*. Przed kilką dniami znaczna Flota kupiecka z *Irlandy* wyszła do *Inydyi Zachodnich*, z kąd znaczney także oczekiwaią tu przybycia wrótkim czasie.

NUM: X.

SUPLEMENT
DO GAZET WILENSKICH
W SOBOTĘ DNIA 4. MARCA ROKU 1780.

Z Londynu d, 28. Stycznia.

Podług Obwieszczenia Królewskiego, które Ministerium kazało uroczyście dnia 21. Stycznia ogłosic w Giełdzie, i poprzybiiać po wszystkich Ulicach publicznych, wszystkie okręty Państw oboiętnych które w przyszły czas będą zabrane, iako wiozące dla nieprzyiacioł *W. Brytannii* rynsztunki morskie, lub inne iakie potrzeby woienne, będą zawsze poczytane, za zdobycz sprawiedliwą, i nie tylko towary ale same nawet Statki będą przedawane na zysk tych, którzy ie schwytaią, i do Portow naszych przystawią.

Z Londynu d. 4. Lutego.

Dwór ieszcze żadney nowiny niema, ani o czynnościach swoiey Eskadry wysłaney do *Gibraltaru*, ani o mieyscu, do którego są posłane Statki zabrane przez Amirała *Rodney*. Tę tylko wiadomość odebrał, że Eskadrę *Hiszpańską*, która popłyneła z *Brest* dnia 13. Stycznia pod Komendą Dona Michała *Gaston*, z 5 oraz wielkiemi okrętami *Francuskiemi*, rozrzuciła cała nawalność, i mocno skołatała. Statki przewozowe wysłane z *Portsmoutch* pod konwoiem okrętu iednego i dwòch Fregat; złączywszy się z innemi zebranemi w *Plimouth*, popłyneły wszystkie razem dnia 30. przeszłego Miesiąca, wiozące do *Ameryki* 4. Reymenta. Niewyiawia wprawdzie celu tey Floty Ministerium; ale można nie wątpić, że naznaczona iest do *Indyi Zachodnich*. gdzie tego Roku naywiększe do woyny

Teatrum maſię otworzyć.

Z HOLLANDYI

Z Utrechtu d. 7. Lutego.

Z Liſtow Autentycznych przez *Hagg* odebranych z *Londynu* dowiaduiemy ſię; co ſię też ſtało z zabraną przez Amirała *Rodney* Flotą *Hiſzpańſką*. Dwa zoney Statki przyſłane ſą do *Anglii*, inne zaś transportowe Amirał *Rodney* odeſłał do *Gibraltaru*, okręt ſzeręgowy od 64. armat, nazwawſzy go *Xże-Williams* i 2. Fregaty z owych 5. które tey Flocie Konwoiowały, przyłączył do ſwoiey Eſkadry. Liczba maytkow *Hiſzpańſkich* na tey Flocie zabranych wynośi 3,000. Statki te powiękſzey części naładowane były Armatami, Ładunek zaś niektórych był do 800. beczek czyli 400.łaſztow,robione były kſztałtem Fregat, które uzbroione być miały za przybyciem ſwoim do *Hawany*. Z tychże Liſtow dowiaduiemy ſię, że Amirał *Rodney* we 2. dni po ſwoim z Amirałami *Roſs* i *Dygby* rozłączeniuſię tę Flotę zabrał, i że dopioro odeſławſzy Flotę kupiecką od 300. Okrętow do *Indyi Zachodich* pod konwoiem okrętu ſzeręgowego *Aiax* od 74. i Fregaty *Fenix* od 44. armat, śmiało krąży z Eſkadrą ſwoią od 7. okrętow ſzeręgowych, czatuiąc na inne tym podobne korzyści.

Z FRANCYI

Z Breſt, d. 16. Stycznia.

Komenda Eſkadry maiącey płynąć do wyſp naſych *Amerykańſkich*, oddana ieſt Hrabi de *Guichen*. Przydano do niey dwa ieſzcze duże okręty; a zatym wſzyſtkich będzie miała 14. pod których zaſłoną poprowadzi Flotę Kupiecką, i 5000. Ludzi.

Z Breſt d. 21. Stycznia.

Kodrus, *Sans-Pareil* i Korweta *Hiſzpańſka S. Roża* powróciwſzy tu dnia 19. oznaymiły, że Eſkadra Dona *Gaſton*, która dnia 13. z tąd wyſzła dla przeciwnych wiatrow barzo niepomyślną ma żeglugę, dnia zaś wczorayſzego *S. Jozef* okręt ſzeręgowy *Hiſzpańſki* od 70. armat, ieden z przerzeczoney Eſkadry, powrócił tu barzo zkołatany nawałnością pod *Plimouth*, ſtracił on dwa

z swoich masztow i był w wielkim niebeśpieczęstwie za zatonienia. Dnia także wczorayszego wyszła z tąd Flota kupiecka od 100. żaglow do *Bourdeaux* pod konwoiem Fregrty *Sybilli* i 4. Statkow woiennych. Hrabia de *Guichen* chyba 5. albo 10. Lutego popłynie z Eskarą swoią do *Ameryki*.

Z Paryża d. 21. *Stycznia.*

J. Pan *Adams Amerykanin* pzzybył tu z J. Panem *Gerard* przeszłym Ministrem Pełnomocnym Królewskim u *Stanow Ziednoczonych Amerykańskich*.

Z Brest d. 22. *Stycznia.*

S. Jozef okręt *Hiszpański* ieden z Eskadry Dona *Gaston* dnia zawczorayszego tu przybyły wielkiey potrebuiący reparacyi oznaymił, że 4. inne z teyże diwizyi okręty utraciły także swoie maszty.

Z Paryża d. 24. *Stycznia.*

Jmć Pan de *Sartine* odebrał Listy z *Martyniki* dnia 28. Listopada pisane, w których musię donosi, iż J. Pan *de la Mothe-Piquet* Komendant okrętu *Hannibal* od 74. armat, przybył iuż do pomienioney wyspy z 6. okrętami woiennemi, Hrabia zaś de *Grasse* nie miał tam prędzey stanąć, iak przy końcu Grudnia. Tym weselsza iest ta nowina o przybyciu namienionego Szefa Eskadry, że Minister ium mocnosię o niego frasowało, odebrawszy od Hrabi *Bouillè* Gubernatora *Martyniki* wiadomość, iż tam zostawano w wielkiey od *Anglikow* boiaźni. W tymże czasie Fregata iedna Królewska przywiozła do Dworu wiadomość, iż przy odiezdzie iey dnia 22. Września z *Wyspy Francuskiey*, cztyry wielkie woienne okręty nasze znaydowałysię iuż w Porcie tey Osady.

Z WŁOCH

X Florencyi d. 3. *Lutego*

Wielki Xiąże Nasz, ostrzedz iak nayskuteczniey kazał wszystkich Zakonow Przełożonych, ażeby iak naypilnieyszego starania dokładali w utrzymywaniu Zakonnikow podług swych Reguły Ustaw: żeby przeto klauzury pilnuiąc, w Chórze licznie znaydowalisię, a po Ulicah bez So-

cyuſzow widziećſię poiedyńczo nie dawali; inaczey, pomienieni Starſi, za ſwych Zakonnikow, ściśle i ſurowie odpowiadać będą. Wkrótce potym, tenże Wielki Naſz Xże wydał *Liſt Okolny* do Arcybiſkupow i Biſkupow tuteyſzych, zalecaiąc pilną ſtraż nad ſwym Duchowieńſtwem by, ſnać zamiaſt winnego zewſzech miar przykładu i zbudowania, nie dawało raczey zgorſzenia; mianowicie znayduiącſię po naſzych Kafehauzach, a co gorſza ieſzcze, po publicznych nawet Teatrach. *Od Granic Multańſkich dnia 9. Stycznia.*

Od Kupcow *Greczynow* przybyłych tu z *Tartaryi*, mamy tę wiadomość, że w Porcie *Korſowa* i po różnych Warſztatach buduią 5. nowych okrętow dla *Moſkwy*. Mówią wprawdzie powſzechnie, że to ſą Statki kupieckie; ale znaiącyſię twierdzą, iż dla przemienienia onych w okręty woienne, nic więcey nie trzeba, iak tylko ludzi i armat. Właściciele Laſow nad *Bochem i Dnieprem* będących, znaczny zyſk z nich maią; gdyż ſztukę drzewa zdatnego do budowy okrętow płacą im po 25. *Rublow*.

DONIESIENIE z WILNA

W Drukarni J. K. Mci przy Akademi Wileńſkey nayduieſię Kſiążka w roku teraźnieyſzym z druku wyſzła. Spoſob leczenia i zupełnie wykorzenienia zarazy na bydło przez Krzyſztofa Salchow Lekarſkiey ſztuki Doktora, Chymii Proffeſora w ięzyku Niemieckim napiſ na, a na Polſki ku pożytkowi Kraiowemu wyłożona.

TARGI WILENSKIE.

Beczka *Zyta Oſietnego* po złł	24.	Beczka *Owſa* - po złł:	18.
- - - *Suromłotnego* - - -	20.	- - - *Grochu* - - - - -	24.
- - - *Pſzenicy ozimki* - -	42.	- - - *Gryki* - - -	14
- - - *Letniey* - - - - - -	36.	- - - *Woz ſiana od kit 25.* -	7.
- - - *Jęczmienia* - - - -	20.	- - - *Kopa jajek.* po złł	3.